

คำนำ

ทาดใหญ่ เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคใต้ ปัจจุบันทาดใหญ่ได้มีการพัฒนาเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ อาทิเช่น อาคารที่พักอาศัย อาคารธุรกิจการค้า ธนาคาร โรงแรมขนาดต่าง ๆ มากมาย ข้อสังเกตบางประการที่ควรค่าแก่การสนใจอย่างยิ่งก็คือ ระหว่างสิ่งก่อสร้างที่กล่าวถึงนั้นจะแออัดเฉพาะในย่านชุมชน กลางเมือง ทาดใหญ่และจะมีโรงแรมสูง ๆ และอาคารตึกหลายชั้น อยู่ระหว่างอาคารไม้เก่า ๆ ที่สร้างมานานหลายสิบปี มีอาคารแบบชั้นเดียวและมากกว่าชั้นเดียวก็มี ส่วนมากจะเป็นอาคาร ไม้หรือไม้ผสม ก่ออิฐฉาบฉวย เป็นห้องแถว ธุรกิจหลากหลายประเภทปะปนกัน ไปอย่าง ไร้ระเบียบ เช่น การเก็บถังแก๊สและ เชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ แม้กระทั่งวัตถุระเบิดในอาคาร ไม้เก่า ๆ เหล่านั้น เป็นต้น ปัญหาที่สำคัญยิ่งก็คือ การเกิดเพลิงไหม้ ส่วนใหญ่จะเกิดจากอาคาร ไม้ ซึ่งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2530 จึงเป็นเหตุผลของการพิสูจน์ได้อย่างดี ทาดใหญ่เองก็เกิดเพลิงไหม้ติดต่อกันมานับว่าบ่อยครั้งมากในย่านชุมชนเทศบาลเมืองทาดใหญ่ เพลิง ไหม้แต่ละครั้งทำลายสภาพความเป็นอยู่และทรัพย์สิน เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของทาดใหญ่ตลอดมา

จากสถิติเพลิงไหม้ (สำนักงานฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองทาดใหญ่, 2533) ภายในเขตเทศบาลเมืองทาดใหญ่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2530 - 2533 (กลางปี)

พ.ศ. 2530	จำนวน 19 ครั้ง	ค่าเสียหายประมาณ 385,328,500 บาท	ตาย 5 คน
พ.ศ. 2531	จำนวน 16 ครั้ง	ค่าเสียหายประมาณ 38,840,000 บาท	ตาย 1 คน
พ.ศ. 2532	จำนวน 27 ครั้ง	ค่าเสียหายประมาณ 19,759,550 บาท	ตาย - คน
พ.ศ. 2533	จำนวน 13 ครั้ง	ค่าเสียหายประมาณ 17,561,000 บาท	ตาย - คน

อนึ่ง เมืองทาดใหญ่ในอนาคตจะทวีความแออัดของสิ่งก่อสร้าง ทั้งอาคารตึกสูง ๆ แหวกไปทั่วอาคาร ไม้เก่า ๆ อย่างไม่มีขอบเขตจำกัด ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลประการแรก ย่านธุรกิจบันเทิงอยู่ในใจกลาง เมืองทาดใหญ่ถูกล้อมด้วยที่ดินเชิงราคา ซึ่งทำประโยชน์น้อยมาก ดังนั้น จำเป็นที่จะต้องสร้างอาคารสูง ๆ ในที่แคบ ๆ ที่เวดล้อมด้วยอาคารที่เหมาะสมสำหรับเป็นเชื้อเพลิงทั้งสิ้น และอาคารที่เก่า ๆ เหล่านี้เป็นสาเหตุของเพลิง ไหม้ที่จะตามมาครั้งแล้วครั้งเล่า ถ้าหากไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์การควบคุมเพลิง ไหม้ และการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนเสียแต่เนิ่น ๆ อุบัติภัยค่านเพลิง ไหม้ย่อมมีโอกาสจะเกิดขึ้นเมื่อใดก็ได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจสภาวะสิ่งแวดล้อมและสิ่งก่อสร้างทุกประเภทในย่านชุมชนหนาแน่นเทศบาลเมืองหาดใหญ่
2. เพื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ห้าอาศัย ย่านธุรกิจการค้าภายในเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่
3. เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันอุบัติเหตุภายในเทศบาลเมืองหาดใหญ่

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบข้อมูลสภาวะสิ่งแวดล้อมทั่ว ๆ ไป ตรงกับสภาพความเป็นจริงและสภาพของอาคารธุรกิจต่าง ๆ ว่าสิ่งก่อสร้างเหล่านี้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยได้มากน้อยเพียงใด
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้มากำหนดยุทธศาสตร์การควบคุมป้องกันและพัฒนาชุมชนเมืองหาดใหญ่ให้รอดพ้นหรือบรรเทาอุบัติเหตุในอนาคตได้
3. หน่วยงานที่จะได้รับผลประโยชน์นอกเหนือจากประชาชนผู้อยู่อาศัย ได้แก่ เทศบาลเมืองหาดใหญ่ กรมตำรวจ การไฟฟ้า การประปา ฯลฯ ในการนำข้อมูลนี้ไปวางแผน